

SEPA Direct Debit

Informatiebrochure

Inhoudstabel

→ SEPA algemeen	3
Wat is SEPA?	3
Wat zijn de gevolgen van SEPA?	3
→ SEPA Credit Transfer	4
Wat is SEPA Credit Transfer (SCT)?	4
Waarvoor staan IBAN en BIC?	4
→ SEPA Direct Debit : algemeen	5
Wat is SEPA Direct Debit (SDD)?	5
Hoe werkt de flow in SEPA Direct Debit?	5
Welke nieuwe mogelijkheden biedt SDD?	6
Welke verschillen zijn er tussen het SDD Core- (B2C) en het B2B-schema?	6
Welke zijn de belangrijkste verschillen tussen DOM80 en SDD?	7
Wat is een mandaat SDD?	8
Wie kan een B2B-mandaat aangaan?	8
Welke R-transacties bestaan er in SDD?	9
Hoe ziet een creditor-id eruit?	11
→ SEPA Direct Debit: praktijktips voor een vlotte migratie	12
Hoe verloopt de migratie van DOM80 naar SDD?	12
Wanneer vraagt u best uw migratiebestand aan?	12
Mandatenbeheer: welke mogelijkheden biedt Belfius Bank?	13
Hoe een (eerste) invordering in SEPA Direct Debit aanbieden?	13
→ Contact	14
→ Verklarende woordenlijst	15

Wenst u meer info?

**Raadpleeg ons uitgebreid online dossier
op www.belfius.be**

SEPA algemeen

Wat is SEPA?

SEPA, de **Single Euro Payments Area**, biedt elke burger, onderneming en instelling de mogelijkheid om overal in Europa betalingen, incasso's en kaartverrichtingen te doen in euro naar een land van de SEPA-zone, net zoals hij dat kan doen in zijn eigen land.

SEPA staat voor volgende elementen

- De euro als eenheidsmunt
- Het IBAN als rekeningidentificatie, en de BIC als bankidentificatie
- De eurobetaalinstrumenten: overschrijvingen, domiciliëringen en betaalkaarten
- Efficiënte betaalinfrastucturen
- Eenvormige technische standaarden
- Eenvormige handelsgebruiken
- Een wettelijke context
- De voortdurende ontwikkeling van klantgerichte diensten

Wat zijn de gevolgen van SEPA?

SEPA vergt van alle gebruikers van betaalmiddelen een aanpassing in de loop van de migratieperiode naar de nieuwe SEPA-betaalmiddelen. U zult uw betaal- en inningssystemen moeten herbekijken om **uiterlijk tegen 1 februari 2014** volledig overgestapt te zijn naar SEPA Credit Transfer en SEPA Direct Debit. Uw klanten- en leveranciersdatabases zullen uitgebreid moeten worden met IBAN- en BIC-informatie, ook voor de binnenlandse verrichtingen.

Tot 1 februari 2014 blijven de Belgische betaalmiddelen en bestaande protocollen ondersteund, zodat de continuïteit van het huidige betaalsysteem gewaarborgd is. Op die manier kunt u tijdens de omschakelingsperiode kiezen om op het voor u meest geschikte moment de stap te zetten naar SEPA.

Maar wacht niet te lang met de voorbereidingen.

Dankzij zijn pioniersrol, knowhow en zijn lange ervaring is Belfius Bank de partner bij uitstek voor een geslaagde omschakeling naar SEPA.

SEPA Credit Transfer

Wat is SEPA Credit Transfer (SCT)?

De Europese overschrijving (SEPA Credit Transfer) is een van de drie producten (samen met de Europese domiciliëring en de betaling met kaart) die zijn ontwikkeld in het kader van de invoering van SEPA.

De SEPA Credit Transfer is het betaalmiddel voor elke overschrijving tussen rekeningen aangehouden in de SEPA-zone. Ook een overschrijving tussen Belgische rekeninghouders valt hieronder; daarmee vervalt de notie "nationale betalingen".

De belangrijkste nieuwigheid is niet te vinden in de werkingsregels, die zeer gelijklopend zijn, maar in de gebruikte gegevens en formaten: namelijk het gebruik van het IBAN, de BIC en het XML-protocol voor uw betalingsbestanden.

Waarvoor staan IBAN en BIC?

Het **IBAN** (International Bank Account Number) en de **BIC** (Bank Identifier Code) identificeren op een gestandaardiseerde manier de rekeningnummers in Europa en maken de Europese bankverrichtingen eenvormiger, veiliger en sneller.

Samenstelling

De **BIC** bestaat meestal uit 8 tekens (soms 11), en **identificeert één welbepaalde bank**. De BIC van Belfius Bank is GKCCBEBB.

Het **IBAN** heeft een vast aantal tekens per land (maximum 34) en **identificeert één welbepaalde rekening**. Het **Belgische IBAN** telt **16 alfanumerieke tekens**.

Voorbeeld

BE 41 0630 1234 5610

2 letters + 14 cijfers

BE	landcode
41	controlnummer
063-0123456-10	nationaal rekeningnummer

Waar kunt u uw IBAN en BIC vinden?

Uw IBAN staat op uw rekeningafschriften (onder het saldo). Het is ook zichtbaar in uw elektronische banktoepassing. Op basis van uw rekeningnummer in Belgisch formaat (xxx-xxxxxxx-xx), kunt u zelf uw IBAN berekenen.

Test onze IBAN-simulator op www.belfius.be

Welke landen gebruiken IBAN en BIC?

Alle landen van de Europese Unie + Noorwegen, Liechtenstein, Monaco, Zwitserland en IJsland.

Een overzicht van de voornaamste IBAN rekeningstructuren is beschikbaar in het SEPA-dossier op www.belfius.be

SEPA Direct Debit: algemeen

Wat is SEPA Direct Debit (SDD)?

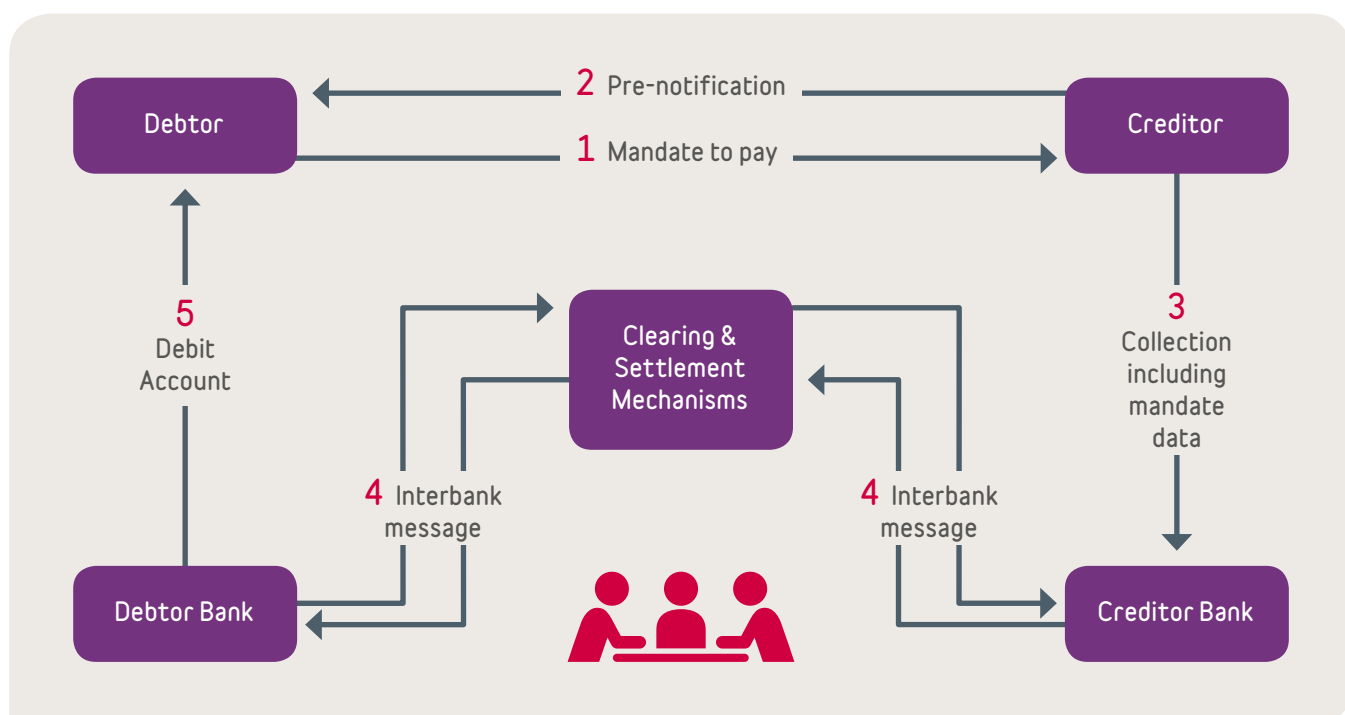
SEPA Direct Debit (Europese domiciliëring) is een van de drie producten (samen met de Europese overschrijving en de betaalkaart) die zijn ontwikkeld in het kader van de invoering van SEPA.

Met SEPA Direct Debit kan een schuldeiser (creditor) de openstaande facturen van zijn klanten (debtors) in euro innen in alle landen van de SEPA-zone mits er een geldig mandaat bestaat.

Door ondertekening van het mandaat geeft de debtor immers de toestemming aan de creditor om zijn rekening te laten debiteren.

Hoe werkt de flow in SEPA Direct Debit?

- 1** De debtor geeft een ondertekend mandaat aan de creditor om zijn rekening automatisch te laten debiteren.
- 2** De creditor stuurt ter informatie een pre-notificatie naar de debtor (bv. een factuur).
- 3** De creditor stuurt zijn invorderingen met mandaatgegevens aan zijn bank. Hij neemt het initiatief om één of meerdere inningen via zijn bank aan te bieden aan de bank van de debtor.
- 4** De bank van de creditor stuurt via een interbancair uitwisselingsstelsel (Clearing & Settlement Mechanism of CSM) de bestanden door aan bank van de debtor.
- 5** De bank van de debtor debiteert de rekening van de debtor.

Welke nieuwe mogelijkheden biedt SDD?

- SEPA Direct Debit is een Europees incasso-systeem waardoor een creditor eenzelfde systeem kan gebruiken voor de automatische inning bij de debtors van alle EU+5 landen.
- Sneller incasso mogelijk vermits het mandaat rechtstreeks wordt gegeven aan de creditor, en niet meer door de bank van de debitor wordt beheerd.
- Een mandaat voor terugkerende of eenmalige incasso's is mogelijk.
- Naast het basisschema SDD Core of B2C bestaat er een specifiek SDD B2B-schema tussen professionele partijen.
- **Interessantere werkingsmodaliteiten:**
  - Incasso op vervalddag met dagvaluta voor alle domiciliëringen.
  - Centralisatie bij één bank mogelijk.
  - Een creditor heeft verschillende rechtzettingmogelijkheden (revocation, reversal, request for cancellation), ook de debitor kan een invordering weigeren voor vereffening (refusal) of nadien (refund).
  - Een refund kan vermeden worden door gebruik te maken van het B2B-schema indien uw klant een professionele tegenpartij is.

Welke verschillen zijn er tussen het SDD Core- (B2C) en het B2B-schema?

In het B2B-schema moet de debitor (schuldenaar) liefst op voorhand maar ten laatste bij de eerste inning **het mandaat expliciet bevestigen** aan zijn bank. Hierdoor heeft de schuldenaar (debtor) **geen recht op terugbetaling** van een toegestane invordering.

Het B2B-schema beantwoordt aan de **specifieke noden van de bedrijfswereld**: het biedt - in vergelijking met het Core-schema - **een kortere tijdslijn voor het aanbieden van invorderingen** en **het verkort de periode van terugbetaling** voor onbetaalden tot maximaal 2 bankwerkdagen.

Alle invorderingen (eerste, eenmalige en terugkerende) dienen ten laatste 2 bankwerkdagen vóór de vervalddag bij de bank van de creditor te zijn in het B2B schema, daar waar het schema B2C voorziet dat een eerste of eenmalige invordering 6 bankwerkdagen voor de vervalddag bij de bank van de creditor moet zijn en 3 bankwerkdagen voor terugkerende invorderingen.

Welke zijn de belangrijkste verschillen tussen DOM80 en SDD?

	DOM80 Belgische Domiciliëring	SDD – SEPA Direct Debit Europese Domiciliëring
Mandaten	→ Het beheer gebeurt door de bank van de debitor met toekenning van een domiciliëringsnummer (uitzondering: bij DOM70 gebeurt het beheer van de mandaten door de creditor) → Enkel voor Belgische debtors → Enkel terugkerende mandaten → Het domiciliëringsformulier is niet uniform	→ De creditor is verantwoordelijk voor het mandaten-beheer. Hij bepaalt zelf een unieke mandaatreferte en zorgt voor archivering van de originele mandaten → Alle debtors binnen de Europese Unie (27 landen) + IJsland, Liechtenstein, Noorwegen, Zwitserland en Monaco → Terugkerende en éénmalige mandaten → Model beschikbaar (voor core/B2C én B2B)
Bestanden	→ Invorderingen aanbieden kan pas na de creatie van een domiciliëring → Elektronische bestanden = CIRI (DOM 80 protocol) op basis van het domiciliëringsnummer → Een sequentietype bestaat niet → De invorderingsbestanden moeten ten laatste 1 bankwerkdag vóór de vervaldatum bij Belfius Bank aanwezig zijn	→ De creatie van het mandaat en de eerste invordering gebeuren tegelijkertijd → Elektronische bestanden volgens het interbancaire XML-protocol aangepast aan SEPA → Bij de aanbieding van de invorderingen dient het sequentietype gespecificeerd te worden 4 mogelijkheden : - FRST = eerste aanbieding - RCUR = terugkerende aanbieding (na eerste) - FNAL = laatste invordering van een recurrente reeks - OOFF = eenmalige invordering → De te respecteren timing waarop de invorderingsbestanden SDD bij Belfius Bank dienen aanwezig te zijn verschilt afhankelijk van het schema en het sequentietype - SDD CORE of B2C ten laatste 6 bankwerkdagen voorafgaand aan de eerste invordering of de éénmalige invordering en ten laatste 3 bankwerkdagen voor terugkerende invorderingen - SDD B2B ten laatste 2 bankwerkdagen voor de vervaldag
Rechtzetting	→ Terugbetaling door de creditor is onbeperkt mogelijk (bedrag, datum)	→ Terugbetaling is mogelijk tot 5 bankwerkdagen na vervaldatum, en steeds voor het volledige bedrag na de invordering
Weigeringsmogelijkheden (door debitor of debitor bank)	→ De onbetaalden zijn gekend na 1 bankwerkdag → Refund tussen de vervaldatum en 8 weken na invordering mogelijk	→ De creditor kan verschillende types weigeringen ontvangen: - Op de vervaldatum = D - Binnen de 5 bankwerkdagen na vervaldatum voor klanten met onvoldoende saldo beschikbaar (return) - Dagelijks tussen de vervaldatum en 8 weken na invordering en zelfs tot 13 maanden in geval van een niet-geldig mandaat (refund)

Wat is een mandaat SDD?

Het mandaat is een akkoord gegeven door de klant (debtor) aan zijn leverancier (creditor) voor de betaling van een factuur voor een dienst/product door middel van een SEPA Direct Debit (SDD) of Europese domiciliëring.

- De leverancier bezorgt de klant een mandaat-formulier.
- Indien de klant beslist om via een SDD te betalen, vult hij het mandaatformulier in, ondertekent het en stuurt het terug naar de leverancier. Hierdoor geeft hij deze laatste de toestemming om zijn rekening eenmalig of verscheidene malen (terugkerende domiciliëring) te debiteren.
- De creditor zet het mandaat om in elektronische vorm (dematerialisering) en bewaart het papieren mandaat volgens de nationale wettelijke termijnen.

Er bestaan 2 types mandaten, B2C en B2B, die bij Belfius Bank kunnen aangevraagd worden.

Opgelet

Mandaatreferte: is in combinatie met de creditor-identificatie uniek. Dus bijvoorbeeld "huur" of "polis" is geen goede keuze. Een klantnummer dan weer wel.

Reden van betaling/contract: Is de verwijzing naar het onderliggende contract met de klant en dient duidelijk te zijn (bijvoorbeeld "polis autoverzekering nr. 1234").

Er gebeurt geen validatie van de mandaatgegevens door de bank voorafgaand aan de eerste invordering. Tip: het aanbieden van een invordering voor een symbolisch bedrag (bijvoorbeeld € 0,01) maakt een dergelijke validatie mogelijk.

Wie kan een B2B-mandaat aangaan?

De B2B (business-to-business) is een Europese domiciliëring tussen professionele partijen. In dit schema is geen automatische migratie van DOM80 naar B2B mogelijk en dient bijgevolg systematisch een nieuw mandaat aangemaakt te worden. Bij de validatie van een B2B-mandaat wordt een controle gedaan of de tegenpartij wel een businesspartij is. Elke bank doet de controle voor haar debtors B2B.

Belfius Bank hanteert specifieke regels. Een Businesspartij (in het kader van een SEPA Direct Debit-mandaat) is elke klant van onderstaand type met een professionele rekening:

Type klant	Type groepering
Rechtspersoon met activiteit	
Afdeling met activiteit	
Natuurlijk persoon met activiteit	
Groepering van personen met activiteit	→ Tijdelijke vennootschap → Beroepsvereniging → Co-debitering → Interlokale vereniging → Feitelijke vereniging met activiteitensector (NACE) = 94 200 vakvereniging

- Afdruk mogelijk op A4-document, waar het mandaat onderaan beschikbaar is of op A6, met drie mandaatformulieren op 1 blad.
- Er is een mogelijkheid tot personaliseren van het document A6 met de gegevens van de creditor.

Welke R-transacties bestaan er in SDD?

R-Transacties worden aangemaakt van zodra een van de partijen een invordering niet op een normale wijze kan behandelen. De bank van de creditor zorgt voor de rapportering van deze R-transacties naar de creditor.

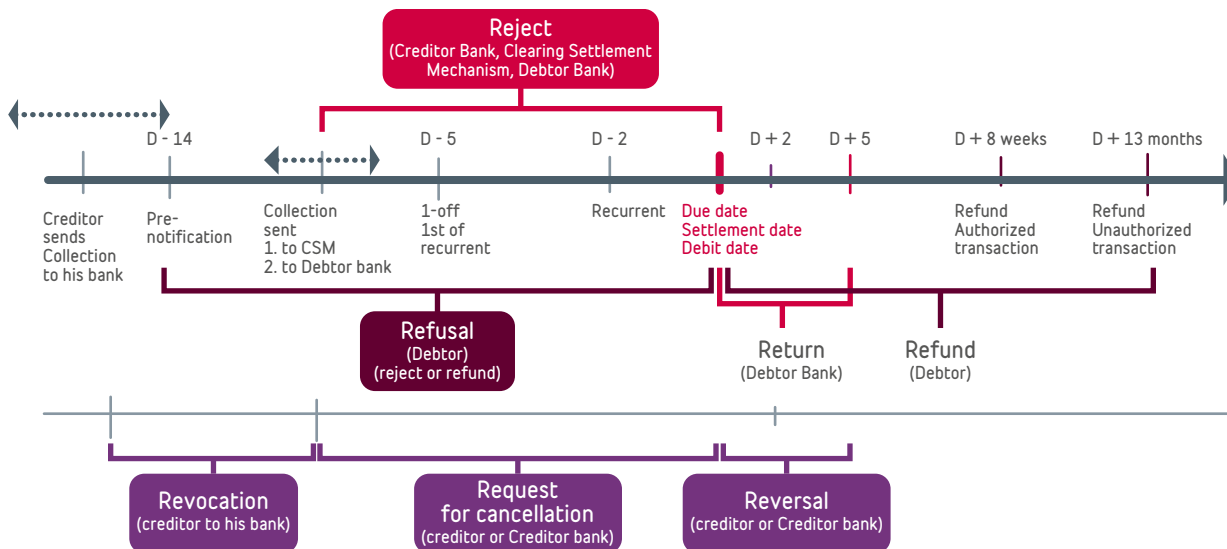
Er zijn R-transacties voor vereffening

- Refusal (geweigerd geïnitieerd door de debitor)
- Reject (onuitvoerbare)
- Revocation (herroeping door de creditor)
- Request for cancellation (verzoek tot annulering door de creditor of zijn bank)

Er zijn R-transacties na vereffening

- Return (onbetaalde)
- Refund (aanvraag tot terugbetaling geïnitieerd door de debitor)
- Reversal (rechtzetting)

Schematische voorstelling van de R-transacties voor SDD CORE / B2C

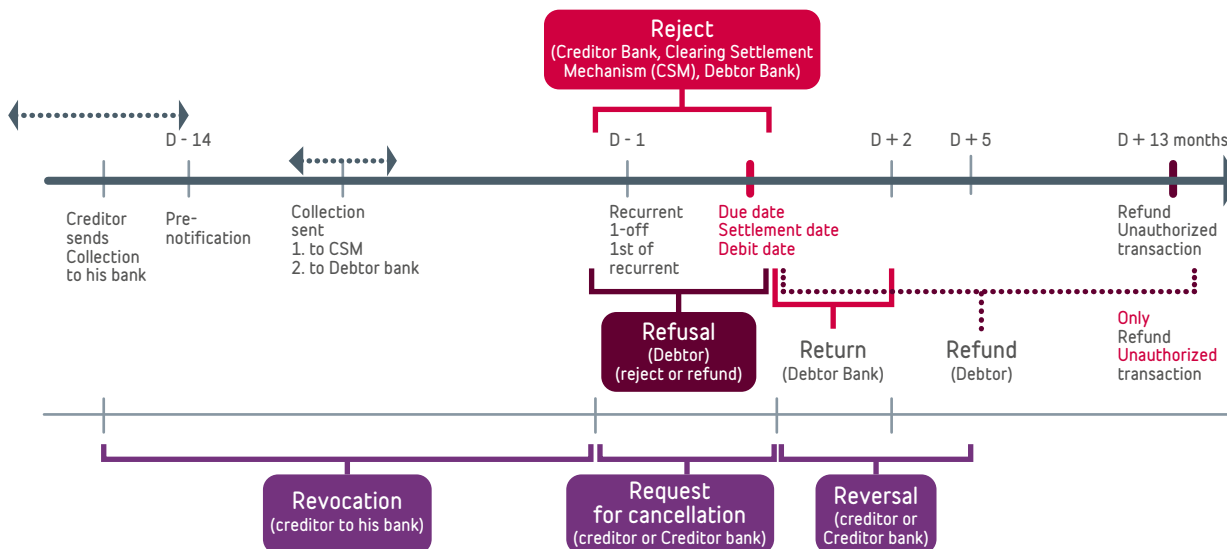
Een eerste invordering met sequentie "FRST" met een R-transactie voor vereffening dient bij een volgende invordering terug als "FRST" opgestuurd te worden.

Bij een R-transactie na vereffening moet de volgende invordering met een sequentie "RCUR" opgestuurd worden.

In het schema B2B zijn dezelfde R-transactie mogelijk als het B2C-schema, behalve de refund door de debitor binnen de 8 weken.

Doordat de invorderingsbestanden later aangeboden kunnen worden, verkleint de periode voor R-transacties voor vereffening. Een voordeel van het schema B2B is dat de return (onbetaalde) sneller beschikbaar is (op D + 2).

Schematische voorstelling van de R-transacties voor SDD B2B

Wat is een Refusal (geweigerde)?

De debitor kan, op basis van de aankondiging, een invordering weigeren vooraleer de inning heeft plaatsgevonden. Hierbij vraagt de debitor aan zijn bank om de invordering niet te betalen. De bank van de debitor zal die invordering in dit geval weigeren (en verstuurt een "reject" naar de bank van de creditor).

De debitor kan weigeren vanaf de dag waarop hij de aankondiging heeft gekregen en uiterlijk op de vervaldatum van de invordering.

Wat is een Reject (onuitvoerbare)?

"Rejects" zijn invorderingen die afwijken van de normale uitvoering vóór de interbancaire verrekening plaatsvindt, om de volgende redenen:

- technische redenen gedetecteerd door de bank van de creditor, het interbancair uitwisselings-systeem of de bank van de debitor (bijvoorbeeld ongeldig formaat, verkeerd IBAN-controlecijfer);
- de bank van de debitor kan de invordering niet uitvoeren, bijvoorbeeld omdat de rekening is afgesloten of geblokkeerd;
- de debitor heeft een "refusal" verstuurd naar zijn bank. De bank van de debitor zal daarop een "reject" van de invordering opmaken en versturen.

Wat is een Revocation (herroeping)?

De creditor kan één of meer invorderingen herroepen vooraleer die invordering(en) naar de bank van de debitor wordt (worden) doorgestuurd.

Wat is een Request for Cancellation (verzoek tot annulering)?

De creditor of zijn bank kunnen een invordering annuleren uiterlijk tot op het ogenblik waarop de bank van de debitor gedebiteerd wordt.

Wat is een Return (onbetaalde)?

Wanneer de bank van de debitor de rekening van de debitor om welke reden dan ook niet kan debiteren (bijvoorbeeld wegens onvoldoende saldo, rekening afgesloten of geblokkeerd ...), kan ze de invordering terugsturen naar het interbancair uitwisselings-systeem, samen met de reden voor de "return".

Het returnbericht moet uiterlijk op de vervaldatum + 5 bankwerkdagen (vervaldatum + 2 bankwerkdagen voor B2B) worden verstuurd.

Binnen Belfius kan de creditor in het B2C-schema opteren voor een recyclage (tot maximaal 3 dagen) voor elke debitor Belfius, wat de kans op onbetaalde invorderingen verkleint.

Opmerking: sommige banken kunnen onvoldoende saldo op de dag van de inning zelf rapporteren door middel van een "reject".

Wat is een Refund?

De debitor kan tot 8 weken nadat zijn rekening is gedebiteerd, terugbetaling van het bedrag van de invordering vragen in het B2C-schema. De bank van de debitor crediteert de rekening van de debitor; de bank van de creditor is te allen tijde verplicht het bedrag van de oorspronkelijke invordering terug te betalen aan de bank van de debitor. De bank van de creditor zal op haar beurt de rekening van de creditor debiteren.

Indien dit uitzonderlijk niet mogelijk is, dan vormt dit een kredietrisico voor de bank van de creditor. De bank van de debitor kan aan de bank van de creditor een interestvergoeding aanrekenen voor onterecht betaalde inningen.

Die aanvraag tot terugbetaling bevrijdt de debitor geenszins van zijn aansprakelijkheid om een overeenkomst met de creditor betreffende de betwiste invordering te bedingen.

Wanneer de betreffende invordering niet door een geldig mandaat wordt gedekt, is het de debitor toegestaan terugbetaling te vragen tot 13 maanden na de debitering van zijn rekening. Die procedure omvat de volgende stappen en duurt maximum dertig kalenderdagen:

- de debitor vraagt via zijn bank een terugbetaling wegens vermeend ongeldig mandaat;
- de bank van de debitor vraagt een kopie aan de creditor via diens bank;
- de creditor levert een kopie van het mandaat aan zijn bank (of aanvaardt meteen de aanvraag tot terugbetaling);
- de bank van de debitor beslist over de geldigheid van het mandaat, indien nodig;
- bij ongeldig mandaat, invoering van de aanvraag tot terugbetaling;
- de bank van de creditor is te allen tijde verplicht de terugbetaling uit te voeren (cf. procedure hierboven).

Wat is een Reversal (rechtzetting)?

Wanneer de creditor merkt dat een invordering toch niet hoefde te worden verwerkt (bijvoorbeeld dubbele invordering), kan hij een rechtzetting genereren binnen 5 bankwerkdagen na de vereffeningsdatum.

Een rechtzetting kan dus worden gebruikt om aan de debitor het al gedebiteerde bedrag van de invordering terug te betalen.

Een rechtzetting kan ook door de bank van de creditor worden verricht.

Het bedrag van de rechtzetting is steeds gelijk aan het volledige bedrag van de oorspronkelijke invordering. Een Reversal bevat ook telkens een verwijzing naar de originele invordering, zodat de debitor een verband kan leggen tussen de rechtzetting en de oorspronkelijke inning.

Hoe ziet een CREDITOR-ID eruit?

Het creditoridentificatienummer bevat de volgende elementen

- **Posities 1 en 2:** ISO-landcode van de creditor (BE voor België)
- **Posities 3 en 4:** controlecijfer (berekend op basis van posities 1 tot 2 en 8 tot 35)
- **Posities 5 tot 7:** "Business code" van de creditor; bij ontstentenis "ZZZ" invullen.
De "business code" kan worden gebruikt om binnen een entiteit of onderneming onderscheid te maken tussen verscheidene business units. Het is niet nodig om de "business code" op het mandaat te vermelden.
De "business code" heeft geen invloed op het controlecijfer (check digit) en verandert ook niets aan de geldigheid van een mandaat.
- **Posities 8 tot 35:** landspecifieke identificatie

Landspecifieke identificatie in België

A Ofwel bevat die het ondernemingsnummer van de creditor (als dat bestaat).

B Heeft de creditor geen ondernemingsnummer, dan kent de bank van de creditor zelf een specifiek nummer toe, met de volgende structuur:

- i. Posities 8 tot 10: protocolcode van de bank van de creditor; bankidentificatiecode bestaande uit 3 cijfers, voor Belfius = 050
- ii. Positie 11: "D"
- iii. Posities 12 tot 20: olopend cijfer toegekend door de bank van de creditor

Voorbeeld van een creditoridentificatie

- met ondernemingsnummer (0456 810 810):
BE12 001 0456810810
- met specifiek nummer:
BE69 ZZZ 050D000000008

Opmerking

In het DOM80-systeem zijn gedeeltelijke terugbetalingen mogelijk of terugbetalingen die niet verwijzen naar een oorspronkelijke inning. Bij de Europese domiciliëringen kan dit niet meer.

De creditor moet gebruik maken van een overschrijving, als hij werkt met Europese domiciliëringen en een ander bedrag dan het oorspronkelijk gedebiteerde bedrag of later dan 5 bankwerkdagen na de invordering wil terugstorten op de rekening van de debitor.

SEPA Direct Debit: praktijktips voor een vlotte migratie

Hoe verloopt de migratie van DOM80 naar SDD?

Om de migratie van bestaande DOM80-mandaten naar SEPA Direct Debit B2C-mandaten mogelijk te maken, implementeerden de Belgische banken een mechanisme waardoor aan iedere bestaande DOM80-creditor via zijn bank een bestand ter beschikking gesteld kan worden met het IBAN en de BIC-gegevens van de debtors naast het vroegere DOM80-nummer.

Er is geen automatische migratie van DOM80 naar B2B mogelijk.

Het algemene schema van de overschakeling is als volgt:

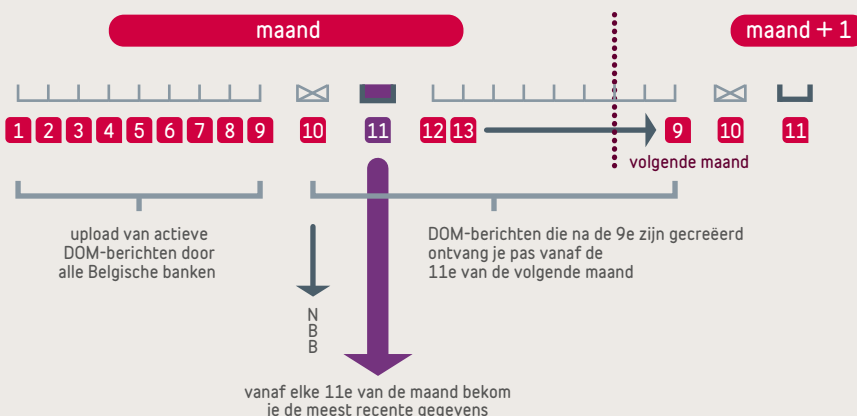
- de creditor tekent een nieuw creditorcontract met zijn bank;
- de creditor krijgt een nieuw creditor-id volgens Europees formaat;
- de creditor verkrijgt via zijn bank het IBAN en de BIC van al zijn bestaande DOM80-debtors, ongeacht de bank van de debitor;

- de creditor kent zelf aan elk mandaat een eigen en enig mandaatnummer toe, ook Belfius Bank kan een unieke mandaatreferentie toekennen;
- de creditor brengt de debitor ervan op de hoogte dat hij voortaan Europese domiciliëringen zal aanbieden. Hij informeert de debitor ook over diens rechten en plichten (cfr. tekst op het mandaat);
- de oude, originele domiciliëringberichten (papier) blijven bij de bank van de debitor en de debitor blijft aansprakelijk;
- de creditor heeft de juridische zekerheid dat de domiciliëringberichten die dateren van vóór de overstap naar SEPA, geldig blijven;
- de in SEPA gemigreerde domiciliëringberichten (mandaten) zijn uitsluitend B2C-mandaten;
- voor alle mandaten wordt vervolgens uitsluitend de SEPA-werkwijze gevolgd.

Een creditor die opteert voor het B2B-schema, moet de business tegenpartijen nieuwe SDD B2B-mandaten laten ondertekenen. Belangrijk is ook dat de debitor een consent geeft, anders zal de invordering niet kunnen gebeuren.

Wanneer vraagt u best uw migratiebestand aan?

maandelijks

- Migratieaanvraag op de 11e van de maand
- Een 2e migratieaanvraag de 11e van de volgende maand om de resterende DOM80-berichten (die na de 11e van de vorige maand zijn gecreëerd) mee in het migratiebestand te krijgen.

Mandatenbeheer: welke mogelijkheden biedt Belfius Bank?

Om het mandatenbeheer te vergemakkelijken voor de creditor, biedt Belfius Bank verschillende diensten aan:

- scanning van gestandaardiseerde mandaat-formulieren;
- op aanvraag ter beschikking stellen van een kopie van het mandaat;
- ter beschikking stellen van de gegevens als elektronisch bestand;
- archivering van de papieren mandaten;
- beheer van de wijzigingen aan bestaande mandaten.

Belfius Bank biedt via de volgende kanalen een mandatenbeheer aan dat door de creditor zelf uitgevoerd kan worden

- My Portal | BelfiusWeb
- BelfiusSoft
- Belfius Direct Net Business

Hoe een (eerste) invordering in SEPA Direct Debit aanbieden?

U dient als creditor eerst systematisch een **aankondiging (pre-notification)** te versturen met vermelding van het **bedrag** en de **datum** van uitvoering naar de debtors.

Dit moet minstens 14 kalenderdagen vóór de debitering van de factuur (tenzij anders bedongen met de klant). Die aankondiging kan als afzonderlijk document worden verzonden ofwel samen met de te debiteren factuur.

De lay-out mag vrij worden gekozen, maar moet de vereffendingsdatum en het te debiteren bedrag vermelden; als het bedrag gedurende 1 jaar identiek blijft, volstaat een jaarlijkse aankondiging.

Naar aanleiding van de **eerste invordering van Europese domiciliëringen** worden via het invorderingsbestand het nieuwe mandaatnummer én de oude DOM80-gegevens (domiciliëringnummer en het vroegere schuldeisernummer) meegedeeld.

Dit dient volgens een specifiek protocol in XML te gebeuren

Sequentietype

→ FRST

AmendmentIndicator

→ TRUE (pain008; Tag 2.44)

OriginalMandatidentification

→ DOM80 + dom80-nummer (pain008; Tag 2.46)

OriginalCreditorSchemelidentification

→ DOM80 + dom80 schuldeisernummer (pain 008; Tag 5.1.38)

Opdat te allen tijde duidelijk is dat het gaat om een gemigreerde Belgische DOM80, staat de tekst "DOM80" vóór het DOM80-nummer en vóór het vroegere schuldeisernummer. Als wijzigingsdatum neemt men de dag van de migratie.

De bank van de debitor houdt de "link" tussen de nieuwe mandaatreferentie en het vroegere DOM80-nummer bij.

Deze procedure moet strikt worden gevolgd, want correctie in een later stadium is niet meer mogelijk. Niet-naleving van de procedure heeft tot gevolg dat de bank van de debitor geen link kan leggen tussen de nieuwe mandaatreferentie en het vroegere DOM80-nummer. Als een debitor later de geldigheid van zijn mandaat betwist, kunnen geen sporen meer worden teruggevonden en ligt het kredietrisico bij de creditor. Dit moet worden voorkomen.

De procedure maakt dat het vroegere bericht van domiciliëring rechtsgeldig blijft voor Europese domiciliëringen.

Pas bij de aanbieding van de "FRST" bij migratie, wordt het oorspronkelijke domiciliëringbericht DOM80 geannuleerd. Ingeval van een R-transactie vóór vereffening van deze FRST, wordt het domiciliëringbericht DOM80 opnieuw geactiveerd en is dan terug bruikbaar.

Voor volgende aanbiedingen wordt RCUR als sequentie-type meegegeven. Hier wordt geen melding meer gemaakt van de vroegere DOM80-gegevens.

De creditor bepaalt zelf wanneer hij volledig naar SDD gemigreerd is en niet meer met DOM80 wil werken. Hij brengt hiervan zijn bank op de hoogte. De creditor zal dan geschrapt worden als DOM80-creditor in het CREDOM-bestand van de NBB.

De link naar het te gebruiken protocol is beschikbaar in het SEPA-dossier op www.belfius.be.

Uw relatiebeheerder geeft u graag bijkomende toelichting. Aarzel dus niet om contact met hem op te nemen.

Contact

Uw relatiebeheerder

Customer Car Centre

Tel.: 02 222 21 02

Back Office Periodical Payments SEPA

E-mail: DOMSEPA@belfius.be

Verklarende woordenlijst

SEPA	Single Euro Payments Area
SDD	SEPA Direct Debit
SCT	SEPA Credit Transfer
BIC	Bank Identifier Code (SWIFT-adres van de begunstigde bank)
IBAN	International Bank Account Number (SEPA-rekeningnummer)
XML	eXtensible Markup Language = nieuw protocol voor de uitwisseling tussen banken en klanten conform de SEPA-regels.
CIRI-protocollen	Huidige standaarduitwisselingsformaten voor betalingen in België.
CODA	Gecodeerd dagafschrift
EC	Europese Commissie
ECB	Europese Centrale Bank
PSD	Payment Services Directive (wetgevend kader voor betalingen in de Europese Unie)
CSM	Clearing & Settlement Mechanism (Interbancair uitwisselingsplatform)
Creditor	Schuldeiser De partij die: → de mandaten beheert en bijhoudt → de facturen verzendt → het initiatief neemt tot invorderen
Debtor	Schuldenaar; de klant op wiens naam de facturen worden opgemaakt (de debtor is niet noodzakelijk de houder van de te debiteren rekening).
E2E	End-to-End: het volgen van een invordering van de basis tot het einde → aanmaak creditor → kanalen → verwerking intern bij Belfius Bank → reporting
FNAL	De laatste invordering van een recurrente reeks
FRST	De eerste betaling van een recurrente reeks
OOFF	Een eenmalige betaling
RCUR	Zijn de volgende invorderingen na een correcte eerste invordering
Refund (aanvraag tot terugbetaling)	De debtor heeft het recht de terugbetaling van een Direct Debit te vragen tot 8 weken na de debitering van zijn rekening en dit zowel in het B2C-schema als voor DOM80.
Mandaat	Overeenkomst tussen debiteur en crediteur, die een machtiging geeft tot het debiteren van de rekening van de debiteur.
Pré-notificatie	De creditor is verplicht een aankondiging (pré-notificatie) te versturen minstens 14 kalenderdagen voor debitering met vermelding van het bedrag en de datum van uitvoering naar de debtors. Een factuur volstaat als pré-notificatie.

